2018

Informe sectorial de Cultura

A PARTIR DE L'ENQUESTA "QUI SOM I QUÈ FEM LES FUNDACIONS CULTURALS"

COMISSIÓ DE CULTURA

OBSERVATORI DE FUNDACIONS

Coordinadora Catalana de Fundacions

1. Presentació i metodologia 2
2. Missió 3
2.1 Núvol de paraules: 3
2.2 Tipus de missió dins de l'àmbit de la cultura: 4
3. Àmbits d'actuació 5
3.1 Àmbits d'actuació únics i combinats: 5
3.2 Àmbits d'actuació territorial: 6
3.3 Àmbits territorials: fundacions per província: 6
3.4 Àmbits territorials: fundacions per comarques: 7
3.5 Àmbits d'actuacions: 9
4. Activitats al llarg de 2017 9
4.1 Tipus d'activitats: 9
4.2 Nombre d'activitats culturals organitzades: 10
5. Dimensió del sector 11
5.1 Nombre i titularitat dels equipaments: 11
5.2 Pressupost: 12
5.3 Percentatge de treballadors a temps complet i parcial: 13
5.4 Percentatge de col·laboradors externs i voluntaris: 14
5.5 Nombre d'usos culturals: 16
6. Temes d'interès 16
6.1 Temes d'interès per a les fundacions culturals: 16

1. Presentació i metodologia

L'enquesta que presentem a continuació forma part del primer estudi exploratori de les fundacions culturals, encomanat a l'Observatori de Fundacions per la Comissió de Cultura de la Coordinadora Catalana de Fundacions.

L'objectiu principal de l'estudi és acostar-se per primera vegada a les fundacions de caràcter cultural, per començar una tasca de mesura del sector que, fins ara, no ha estat feta per cap dels actors i institucions implicats.

La base de l'estudi està constituïda per les fundacions sòcies de la CCF i, per tant, es tracta d'una mostra de conveniència i no pas estadísticament representativa del conjunt del sector fundacional de la cultura a Catalunya. Tanmateix, aquesta primera extracció de dades referides a les fundacions sòcies permeten una primera temptativa de copsar les complexitats i matisos d'un sector amb nombroses especificitats. L'elaboració del qüestionari va ser conjunta entre els membres de la Comissió de Cultura i el personal tècnic de l'Observatori.

Les variables seleccionades per a l'estudi són les referides als àmbits territorials i d'actuació de les activitats culturals durant l'any 2017. També s'ha considerat rellevant preguntar en aquesta primera fase exploratòria del sector sobre variables econòmiques, com ara l'import del pressupost de les fundacions, el nombre de treballadors dedicats a temps complet i parcial i el nombre de col·laboradors externs durant el mateix període de temps. Finalment, l'enquesta incorpora la variable d'usos culturals definida en termes de número de visites, inscripcions i assistències a les fundacions.

FITXA TÈCNICA DE L'ENQUESTA	
Univers: Mostra:	Fundacions d'àmbit cultural únic i mixt sòcies de la CCF (N=124). 90 fundacions.
Mètode de recollida de la informació:	Qüestionari auto-administrat mitjançant plataforma online (cawi). Mostreig no probabilístic amb unitats d'anàlisi no aleatoritzades extretes del registre de socis de la CCF.
Dates de treball de camp:	Del 17 de maig al 27 de juliol.

2. Missió

2.1 Núvol de paraules:

Les paraules més esmentades entre les fundacions culturals referides a la seva missió són: fundació, promoció, cultura, coneixement, activitats, social i difusió.

En el discurs de les mateixes fundacions sobre la seva missió també es destaquen les paraules: creació, conservació, Catalunya, investigació, projectes i música.

P.6: “Definiu, si us plau, en només cinc línies l’objecte principal de la vostra fundació”. Resposta oberta. N=90

2.2 Tipus de missió dins de l'àmbit de la cultura:

La promoció d'iniciatives d'interès cultural, social i artístic així com la difusió cultural descriuen els principals tipus de missió que declaren les fundacions culturals. Entre tots dos tipus representen un 57,8 % de la mostra.

Gràfic I: Tipus de missió

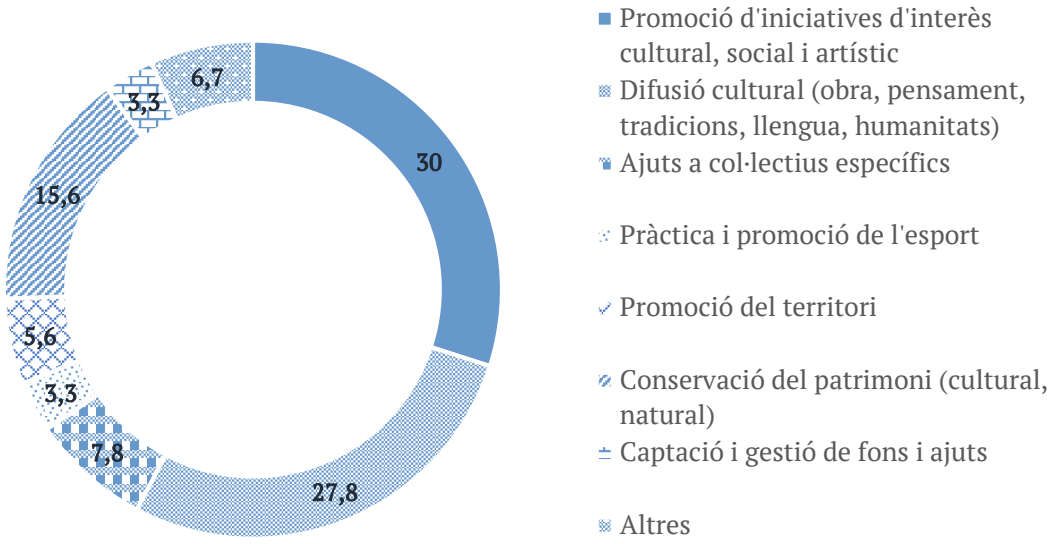

P.6: "Definiu, si us plau, en només cinc línies l'objecte principal de la vostra fundació". Resposta oberta i posteriorment codificada com a simple. **N=90**

Tipus de missió	%	Freqüències
Promoció d'iniciatives d'interès cultural, social i artístic	30	27
Difusió cultural (obra, pensament, tradicions, llengua, humanitats)	27,8	25
Ajuts a col·lectius específics	7,8	7
Pràctica i promoció de l'esport	3,3	3
Promoció del territori	5,6	5
Conservació del patrimoni (cultural, natural)	15,6	14
Captació i gestió de fons i ajuts	3,3	3
Altres	6,7	6
Total	100	90

3. Àmbits d'actuació

3.1 Àmbits d'actuació únics i combinats:

La gran majoria, un 61%, de les fundacions que actuen en l'àmbit de la cultura també declaren tenir-ne un altre, com ara: educació, social, salut o recerca i tecnologia.

Gràfic II: Àmbits d'actuació

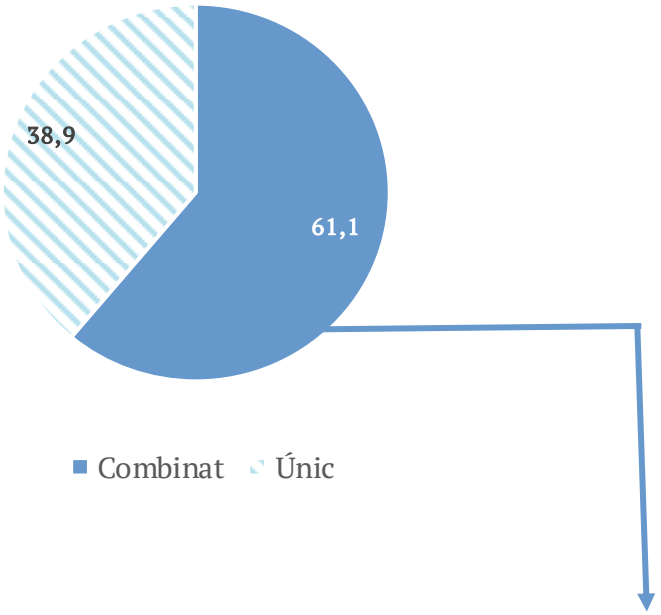

Resposta simple. N=90

	%	Respostes
Àmbit educació	88,5	46
Àmbit social	55,8	29
Àmbit salut	28,8	15
Àmbit recerca i tecnologia	23,1	12
Altres	17,3	9
Total	**213,5**	**111**

P. 12a: "Assenyaleu quins altres àmbits d'actuació te la vostra fundació."
Multiresposta. N=55

3.2 Àmbits d'actuació territorial:

Pel que fa a les demarcacions territorials, les fundacions culturals desenvolupen les seves activitats preferentment en els seus municipis (52,2% de mencions), en segon lloc en les seves comarques (40% de mencions) i, en tercer lloc, en les seves províncies (30% de mencions).

Gràfic III: Àmbits d'actuació territorial

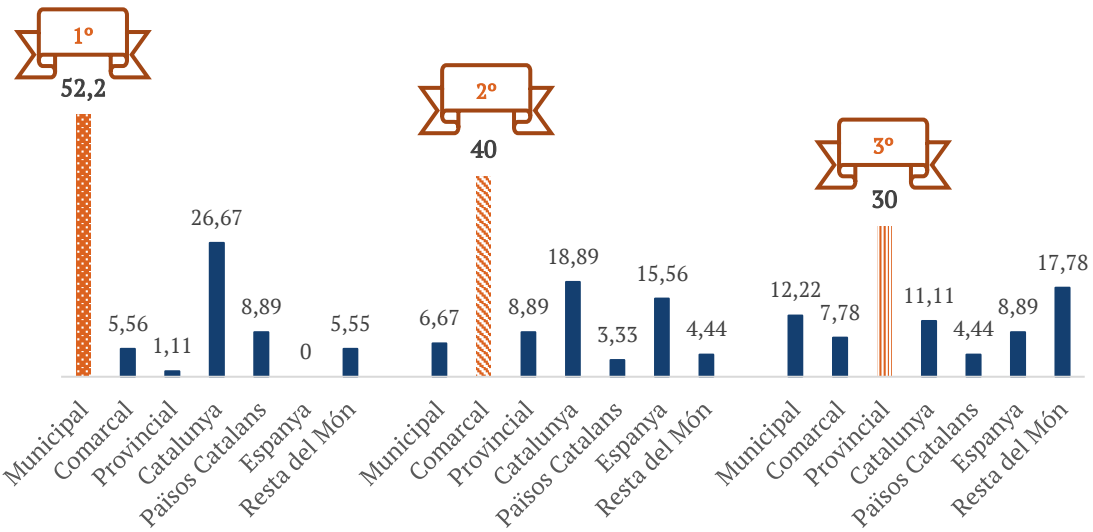

P.9 :"Seleccioneu, per ordre d'importància, fins a un màxim de tres àmbits geogràfics d'actuació on es desenvolupen les activitats de la vostra fundació." Resposta simple de tipus rànquing. Resultats expressats en % de mencions. N= 90

3.3 Àmbits territorials: fundacions per província:

Una aclaparadora majoria de les fundacions sòcies dedicades a cultura se situen a la província de Barcelona: un 78,9%. A molta distància, segueix Tarragona amb un 13,3% de fundacions instal·lades a les ciutats: especialment a Reus i a Tarragona. Les províncies de Girona i Lleida apleguen una quantitat més petita de fundacions: 4,4% i 3,3% respectivament.

Gràfic IV: % de fundacions per província

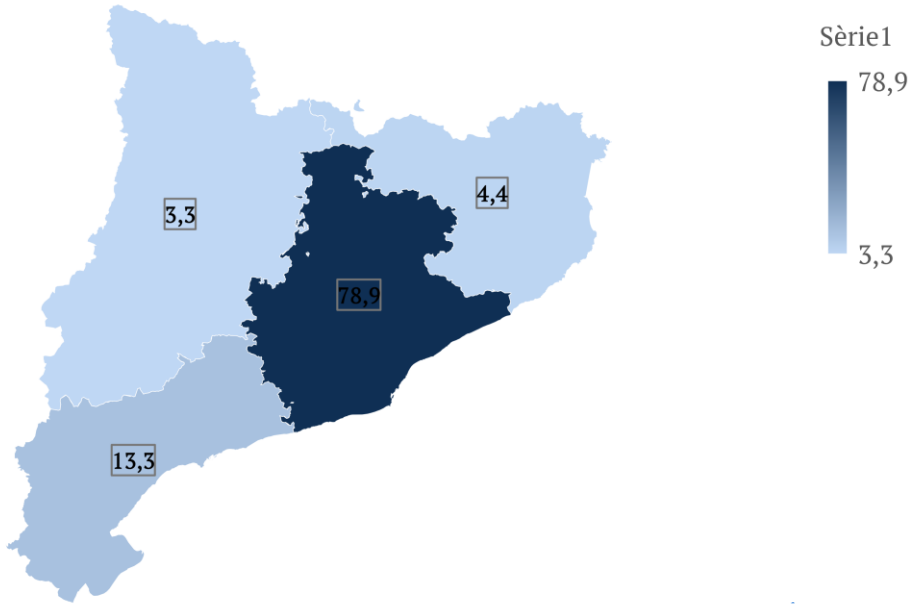

Resultats expressats en %
N= 90

3.4 Àmbits territorials: fundacions per comarques

La majoria de les fundacions que es dediquen a cultura, un 53% del total, es troben a la comarca del Barcelonès. A molta distància, segueixen el Vallès Occidental i el Maresme, amb un 5,6%.

El gràfic IV dibuixa la distribució absoluta de fundacions per comarques i la taula següent afegeix, a la freqüència de fundacions per aquest àmbit territorial, el seu pes relatiu en el conjunt del territori.

Gràfic V: Nombre de fundacions per comarca

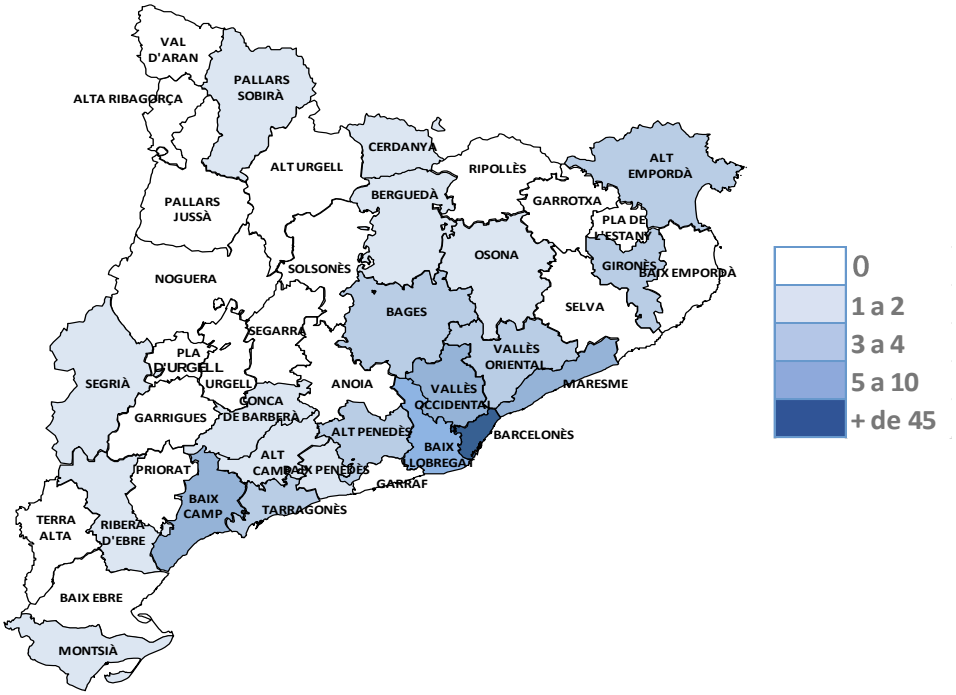

Comarques	%	Freqüències
Barcelonès	53,3	48
Maresme	5,6	5
Vallès Occidental	5,6	5
Baix Camp	4,4	4
Baix Llobregat	4,4	4
Alt Penedès	3,3	3
Bages	3,3	3
Alt Empordà	2,2	2
Gironès	2,2	2
Tarragonès	2,2	2
Vallès Oriental	2,2	2
Baix Penedès	1,1	1
Berguedà	1,1	1
Cerdanya	1,1	1
Conca de Barberà	1,1	1
Montsià	1,1	1
Pallars Sobirà	1,1	1
Ribera d' Ebre	1,1	1
Segrià	1,1	1
Terra Alta	1,1	1
Alt Camp	1,1	1
Total	100	90

3.5 Àmbits d'actuacions:

Dins de l'àmbit ampli i genèric de la cultura, la pluralitat d'actuacions que s'hi relacionen de les fundacions es palesa al gràfic IV. Aquí es pot apreciar com la distribució de diversos subàmbits està relativament diversificada i proporcionada. La conservació del patrimoni, amb un 40%, la literatura i edicions, amb un 34,4% i la difusió del pensament, amb un 32,2% són els tres subàmbits més esmentats.

Gràfic IV: Actuacions

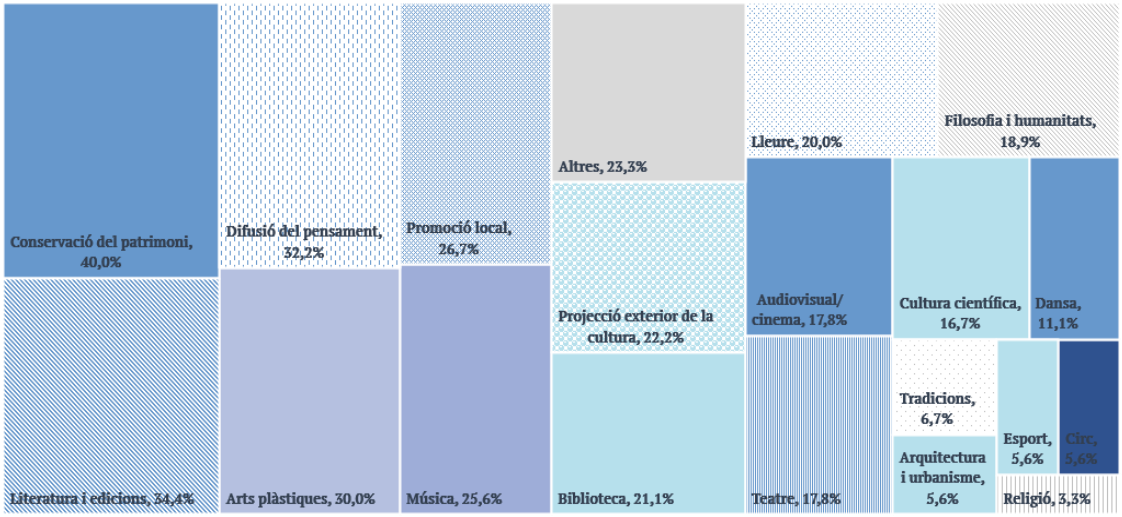

P.8: "Assenyaleu, si us plau, totes les activitats que realitza la vostra fundació."
Resposta múltiple. Resultats expressats en %.
N= 90

4. Activitats al llarg de 2017

4.1 Tipus d'activitats:

Entre les activitats més concretes que porten a terme les fundacions culturals, les que més es destaquen són les editorials (amb un 60% de mencions de resposta) i les formatives: un 58,9% menciona haver fet algun congrés, conferència o curs al llarg de l'últim any. En tercer lloc, s'esmenten les activitats relacionades amb l'ensenyament (amb un 46,7%).

Gràfic V: Tipus d'activitats

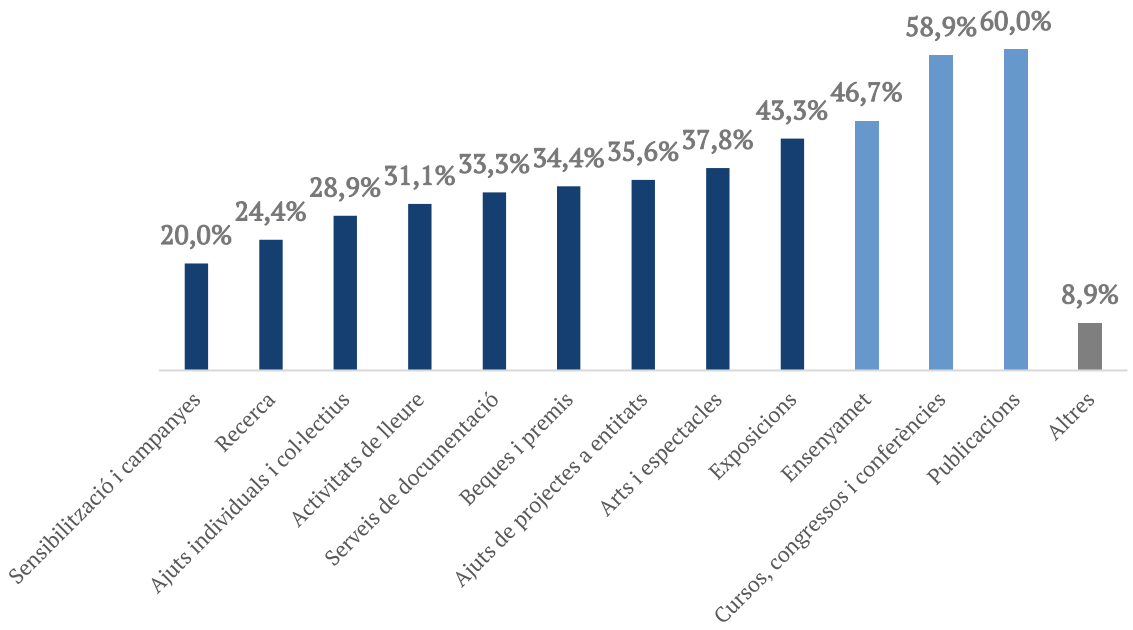

P.10: "Assenyaleu quines són les activitats que la vostra fundació ha realitzat durant el darrer any." Resposta múltiple. Resultats expressats en % de mencions.
N= 90

4.2 Nombre d'activitats culturals organitzades:

Al llarg de l'any 2017 el nombre total d'activitats culturals de les fundacions enquestades va ser de 6.109. La taula següent indica, a més del nombre mínim i màxim d'activitats culturals organitzades, algunes de les mesures de tendència central i de dispersió més rellevants des del punt de vista estadístic[1].

[1] **Nota metodològica**: S'ha de tenir en compte que tot i que s'ha calculat la mitjana aritmètica, donada la gran dispersió de les dades mostrals i la distància entre les puntuacions extremes, és la mediana estadística la que proporciona un resum més fidedigne de la xifra que se situa al centre de la distribució. El consell de parar més atenció a la mediana que a la mitjana respon a un criteri exclusivament tècnic: tots dos estadístics (mitjana i mediana) són mesures de

Mín./Màx.:	0/ 1396
Mitjana:	76,4
Mediana:	17,0
Total d'activitats:	6.109

5. Dimensió del sector

5.1 Nombre i titularitat dels equipaments:

Tenen equipaments:	%	N	Mitjana:	3,74
Sí	95,6	86	Mediana:	1,0
No	4,4	4	Desviació estàndard:	8,6
Total	100,0	90	Total d'equipaments:	318

P. 11a: "Indiqueu el nombre d'equipaments". Resposta simple. N= 86

Gràfic VI: Titularitat dels equipaments

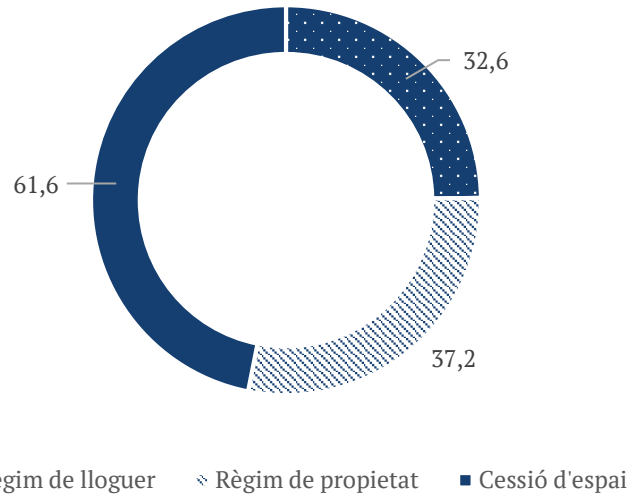

tendència central. És a dir que resumeixen una sèrie de valors en una única xifra que se situa "al mig" de la distribució, però, mentre que el valor mitjà queda sempre afectat per les puntuacions extremes (tal com passa en la diversa realitat del món fundacional), la mediana s'estalvia aquest biaix.

P. 11b: "Pel que fa a la titularitat d'aquests equipaments, la vostra fundació els té en..:"
Resposta simple. N= 86

5.2 Pressupost:

El volum total dels imports pressupostaris de les fundacions enquestades va ser de **111.443.802,4 euros l'any 2017**. La taula següent indica, a més d'aquesta suma, algunes de les mesures de tendència central i dispersió en relació amb aquest indicador:

Mitjana	1.375.725,9 €
Mediana	200.000,0€
Desviació estàndard	5.395167,5 €
Mínim	0,0€
Màxim	44.525.000€
Suma:	111.433.802,4€

Gràfic VII: % de fundacions segons rang de pressupost

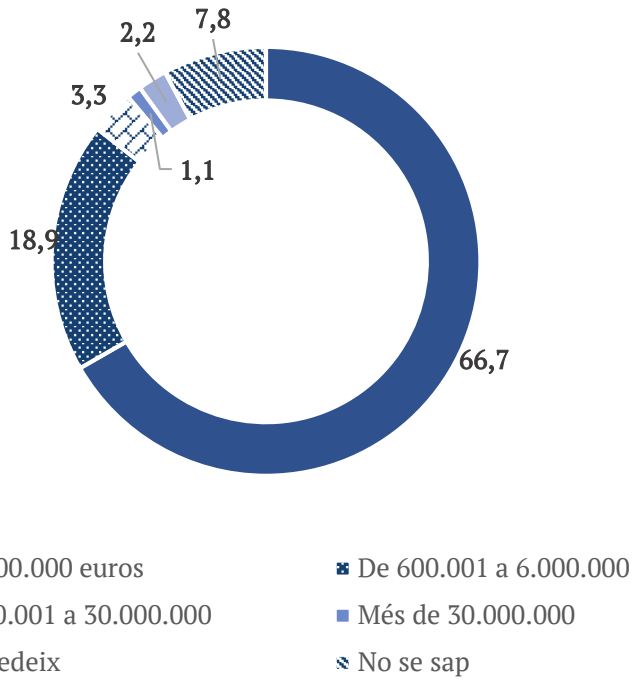

P. 13: "Indiqueu l'import total en euros del pressupost de la vostra fundació per a l'exercici del darrer any destinat a cultura, incloent les despeses generals que es dediquen a aquest àmbit". Resposta simple. N=81

5.3 Percentatge de treballadors a temps complet i parcial:

En relació amb els treballadors a temps complet, un 41,2% de les fundacions tenen una estructura de plantilla que dona feina a entre 1 i 5 treballadors, mentre que el 24% de les fundacions consultades van declarar que no tenien cap treballador i el 18,8% que en tenien entre 11 i 50.

Gràfic VIII: % de treballadors a temps complet

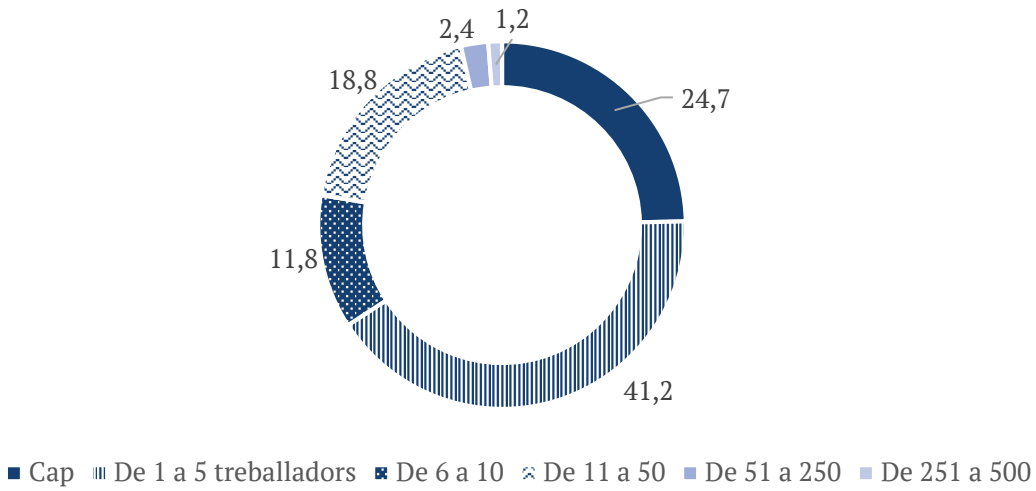

P 14: "Indiqueu el número mitjà de persones treballadores a temps complet a la vostra fundació durant l'últim any". Resposta simple. N=85

El gràfic IX mostra la distribució de treballadors a temps parcial per rangs. Es destaca el 52,9% de fundacions que declaren tenir entre 1 i 5 treballadors a temps reduït en plantilla, seguit d'un 31,8% que reconeix no tenir-ne cap. Un punt interessant per contrastar són les medianes de tots dos indicadors. Mentre que en el cas dels treballadors a temps complet la mediana és de dos treballadors, en el cas dels treballadors a temps parcial és un treballador a jornada reduïda. És a dir que la meitat de les fundacions consultades no superen els dos treballadors a temps complet i un únic treballador a temps parcial a les seves plantilles, la qual cosa ens dona pistes significatives sobre la composició "tipus pime" de les fundacions del sector.

Gràfic IX: % de treballadors a temps parcial

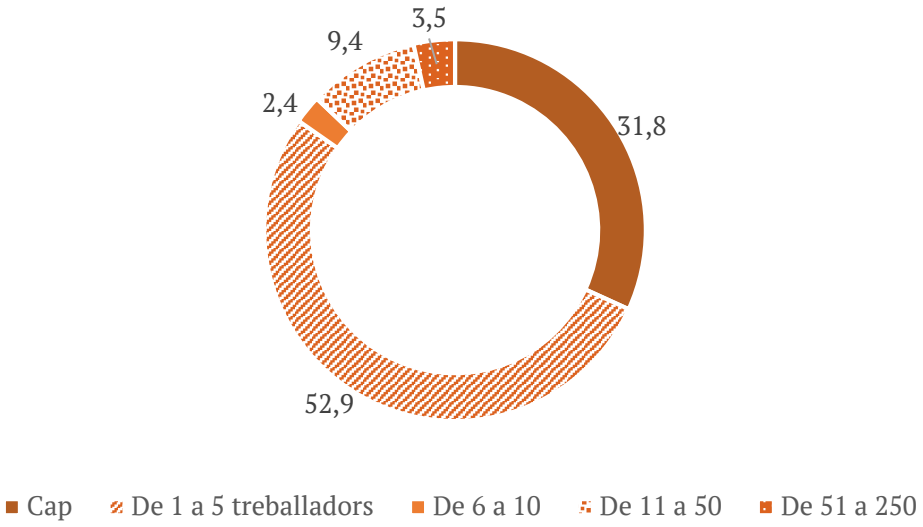

P. 15: "Indiqueu el número mitjà de persones treballadores a temps parcial a la vostra fundació durant l'últim any". Resposta simple. N=85

	Treb. temps complet	Treb. temps parcial
Media	11,6	7,2
Mediana	2	1
Mínim	0	0
Màxim	314	134
Suma	989	610

5.4 Percentatge de col·laboradors externs i voluntaris:

En relació amb la composició i estructura interna de les fundacions, es destaquen els **2.391 col·laboradors externs** i els **1.303 voluntaris** que tenien el 2017 les fundacions que van respondre l'enquesta. En tots dos casos la mediana se situa en 3, tot indicant que la meitat de fundacions consultades té un màxim de 3 col·laboradors externs i voluntaris. L'alt nombre de col·laboradors externs podria ser una de les especificitats del sector donada la seva composició específica i la dels treballs relacionats amb la cultura (per exemple: orquestres, actors, tècnics de l'audiovisual, formadors, etc.).

Gràfic X: % de col·laboradors externs

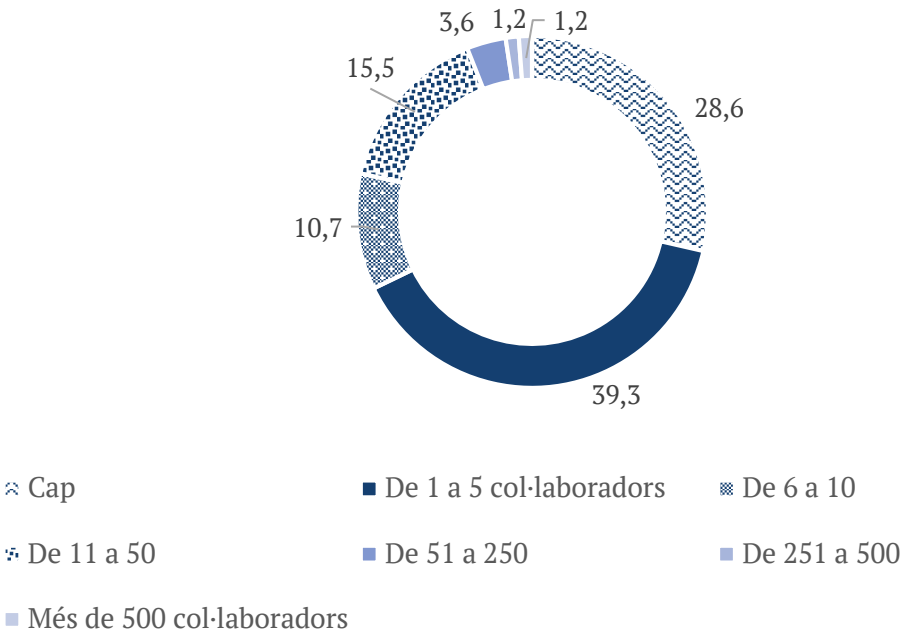

P. 16: "Indiqueu el número mitjà de persones col·laboradores externes durant el darrer any (proveïdors exclosos)". Resposta simple. N=84

Gràfic XI: % de voluntaris

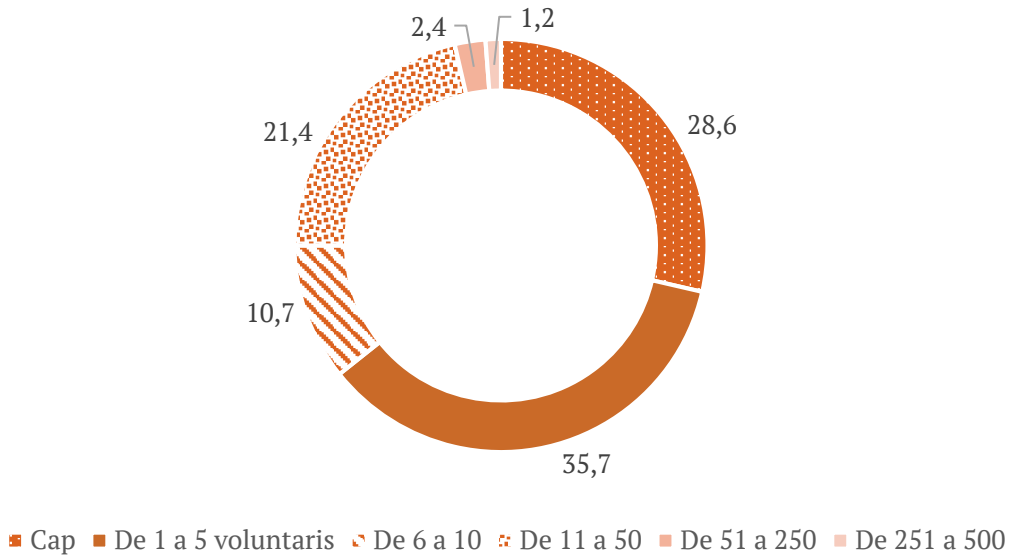

P. 17 : "Indiqueu el número mitjà de persones voluntàries que han col·laborat amb la vostra fundació durant el darrer any" :
Resposta simple. N=84

	Col·laboradors externs	Voluntaris
Mitjana	28,5	15,5
Mediana	3	3
Mínim	0	0
Màxim	976	400
Suma	2.391	1.303

5.5 Nombre d'usos culturals:

El volum total d'usos culturals declarats per les fundacions va ser de **4.778.795 l'any 2017.** S'ha de tenir en compte que la definició d'usos feta a l'enquesta incloïa la possibilitat de quantificar dins de la mateixa categoria "d'usos" tant els beneficiaris particulars com les visites, assistències i usuaris. Es va detectar també durant el procés de recollida de dades que no totes les fundacions portaven un registre exhaustiu d'aquest indicador, la qual cosa va ocasionar una baixada en la taxa de resposta d'aquesta pregunta en concret.

Usos culturals:	
Mín./Màx.:	0/1235000
Mitjana	63.717,3
Mediana	1.000,0
Desviació estàndard:	201.425,6
Suma:	4.778.795

P. 18: "Apunteu, si us plau, el número total d'usos (assistències, visites, inscripcions) que ha tingut la vostra fundació al llarg del darrer any". Resposta simple. N=75

6. Temes d'interès

6.1 Temes d'interès per a les fundacions culturals:

Per acabar, un apunt sobre les temàtiques que més desperten l'interès de les fundacions culturals. Es podria interpretar, a tall de conclusió, que les qüestions econòmiques són les que més atreuen l'atenció de les entitats. Això es reflecteix en el 44,7% de mencions com a primer interès per a les temàtiques relacionades amb el

mecenatge i el patrocini, seguit d'un 27,1% de mencions per a la captació de fons que es converteix en el segon tema d'interès. En tercer lloc, emergeix la comunicació com a tercera qüestió que atrau l'atenció de les fundacions.

Gràfic XII: Temes d'interès

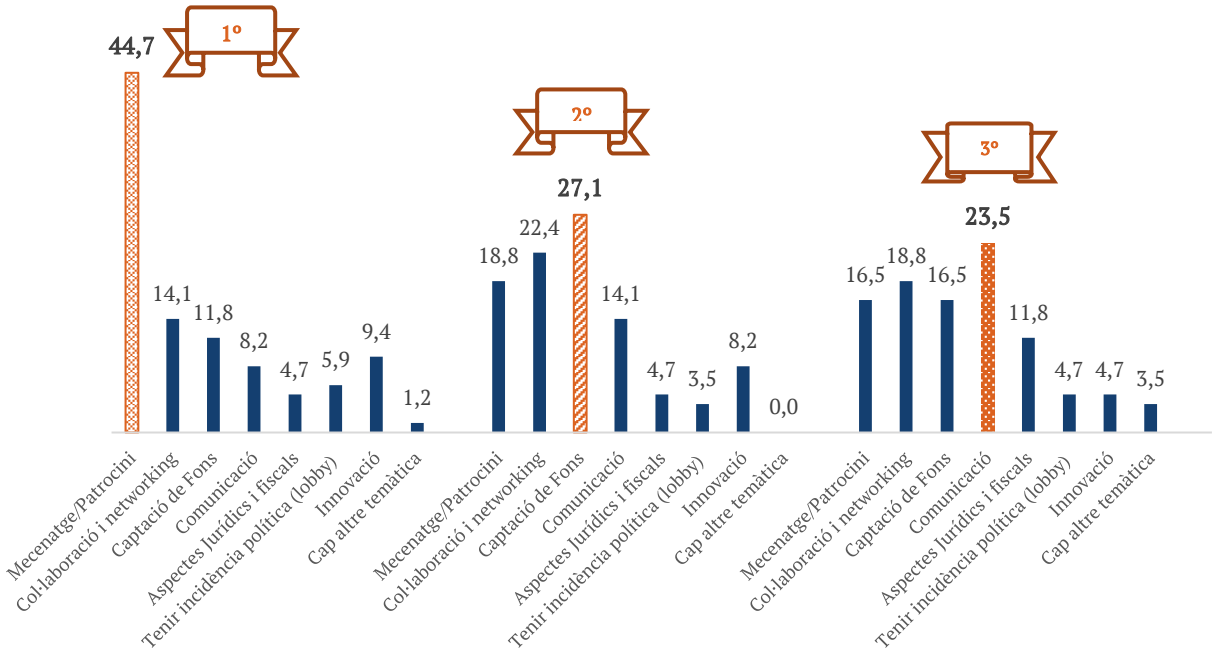

P. 19: "Finalment, per acabar l'enquesta, seleccioneu i arrossegueu per ordre d'importància, les tres temàtiques que més interessen a la vostra fundació". Resposta simple de tipus rànquing. Resultats expressats en % de mencions. N=85

Aquest informe ha estat elaborat per l'Observatori de Fundacions i és propietat intel·lectual de la Coordinadora Catalana de Fundacions.

Sou lliure de copiar, distribuir i comunicar públicament l'obra mencionant l'Observatori de Fundacions de Catalunya com a autor. No podeu utilitzar aquest informe per a finalitats comercials. No podeu alterar, transformar o generar una obra derivada d'aquest informe, sense citar-lo prèviament.

Autor: Silvina Vázquez

Edició: setembre de 2018

Amb la col·laboració de:

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia
Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques

I el suport de:

Fundació Caixa d'Enginyers

Coordinadora Catalana de Fundacions